

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МАРКЕТИНГУ**

ПРОГРАМА

вступного іспиту до аспірантури

зі спеціальності 08.00.02

«Світове господарство і міжнародні економічні відносини»

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні Вченої ради
факультету менеджменту
та маркетингу НТУУ «КПІ»
Протокол №9
від «27» квітня 2015 р.

Декан ФММ, д.т.н., проф.
Гавриш О.А. _____

Київ-2015

ЗМІСТ

Розділ 1. Теоретичні засади розвитку міжнародних економічних відносин.....	3
1.1. Світове господарство та міжнародні економічні відносини.....	3
1.2. Структура міжнародної економіки.....	3
1.3. Міжнародна торгівля товарами та послугами	3
1.4. Інвестиції та кредитування у міжнародних економічних відносинах.....	4
1.5. Міжнародна трудова міграція на світовому ринку праці.....	4
1.6. Міжнародне науково-технічне співробітництво.....	4
Розділ 2. Валютно-фінансові та інституціональні засади розвитку міжнародних економічних відносин в умовах глобалізації	4
2.1. Міжнародна валютно-фінансова система.....	4
2.2. Розвиток міжнародної економічної інтеграції	5
2.3. Україна в системі світогосподарських зв'язків.....	5
2.4. Економічна єдність світу та проблеми міжнародних економічних відносин.....	5
Література.....	6

Розділ 1. Теоретичні засади розвитку міжнародних економічних відносин

Тема 1.1. Світове господарство та міжнародні економічні відносини

Міжнародні економічні відносини (МЕВ) як економічна категорія, їх види та форми. Світова економіка: внутрішня, національна та міжнародна. Еволюційні підходи до формування середовища міжнародних економічних відносин. Класифікація ресурсів та факторів виробництва. Розвиток країн на основі різних видів ресурсів. Міжнародний поділ праці (МПП) як вихідна основа розвитку міжнародних економічних відносин (МЕВ). Еволюція форм ринку. Основні поняття та відмінності.

Тема 1.2. Структура міжнародної економіки

Основні характеристики структури світової економіки на сучасному етапі розвитку. Соціально-економічні моделі розвинутих країн світу. Типологія країн, що розвиваються. Показники, за якими здійснюються порівняння країн в світовій економіці. Структура світової економіки за методикою Програми розвитку ООН. Структура світової економіки за методикою Міжнародного валютного фонду.

Тема 1.3. Міжнародна торгівля товарами та послугами

Міжнародна торгівля (МТ) як форма міжнародних економічних відносин (МЕВ). Особливості розвитку МТ. Основні засади державного регулювання міжнародної торгівлі. Тарифні інструменти регулювання міжнародної торгівлі. Нетарифні інструменти регулювання міжнародної торгівлі: кількісні методи. Нетарифні інструменти регулювання міжнародної торгівлі: фінансові методи. Нетарифні інструменти регулювання міжнародної торгівлі: неекономічні методи. Інкотермс (Incoterms): мета створення, сутність та основні принципи.

Тема 1.4. Інвестиції та кредитування у міжнародних економічних відносинах

Особливості іноземного інвестування в економіку України. Сутність, мотивація і форми міжнародного руху капіталу. Міжнародний кредит і його різновиди. Проблеми зовнішньої заборгованості, шляхи і механізми її рішення.

Тема 1.5. Міжнародна трудова міграція на світовому ринку праці

Міграція населення і міграція робочої сили. Суть і чинники міжнародної міграції робочої сили. Види міжнародної міграції робочої сили. Формування і розвиток світових ринків робочої сили. Регулювання міжнародних міграційних процесів. Роль міжнародних організацій в регулюванні міграційних процесів. Україна у світових міграційних процесах. Центри української діаспори.

Тема 1.6. Міжнародне науково-технічне співробітництво

Науково-технічне співробітництво (НТС) як форма міжнародних економічних відносин (МЕВ). Передумови науково-технічного співробітництва (НТС). Міжнародний рух технологій та механізм їх передачі. Застосування ліцензій у зовнішньоекономічній діяльності країн. Співробітництво у галузі науково-технічної інформації, винахідництва та патентної справи. Перспективи включення науково-технічного потенціалу України до міжнародних науково-технічних зв'язків.

Розділ 2. Валютно-фінансові та інституціональні засади розвитку міжнародних економічних відносин в умовах глобалізації

Тема 2.1. Міжнародна валютно-фінансова система

Міжнародні валютно-фінансові відносини: сутність та передумови розвитку. Міжнародна валютно-фінансова система: визначення та види. Основні положення Паризької валютної системи. Основні положення Бреттон-Вудської валютної системи. Основні положення Ямайської валютної системи. Валютний курс. Розвиток валютних ринків та здійснення валютних операцій. Міжнародні розрахункова валютні одиниці. СДР та ЕКЮ. Поняття конвертованості валюти.

Валютний паритет. Світовий фінансовий ринок, його структура і тенденції розвитку.

Тема 2.2. Розвиток міжнародної економічної інтеграції

Сутність, цілі і значення міжнародної економічної інтеграції (МЕІ), основні ознаки. Форми міжнародної економічної інтеграції (МЕІ). Економічні ефекти інтеграції. Основні етапи становлення Європейського союзу (ЄС). Умови отримання членства в Європейському союзі (ЄС): Маастрихтські умови. Етапи розширення Європейського союзу (ЄС), перспективи розвитку. Інтеграційні процеси в Північній Америці: НАФТА. Особливості регіональної інтеграції країн Азії. Інтеграційні процеси в економіці країн, що розвиваються.

Тема 2.3. Україна в системі світогосподарських зв'язків

Необхідність і значення інтеграції України до світового господарства. Сутність міжнародної економічної безпеки, основні засади та принципи. Трансформація структури зовнішньої торгівлі. Україна в міжнародних інвестиційних відносинах. Інвестиційний клімат України. Розширення участі України у європейському регіональному співробітництві, співробітництво в межах СНД.

Тема 2.4. Економічна єдність світу та проблеми міжнародних економічних відносин

Глобалізація світової економіки, інтернаціоналізація та регіоналізація. Світова економічна рівновага, механізм її регулювання. Моделі економічного розвитку. Глобальні проблеми міжнародних економічних відносин. Глобальна енергетична проблема. Організація Об'єднаних Націй (ООН) як основний гарант міжнародної безпеки. Антиглобалізм як соціально-політичне явище.

Література

для підготовки до вступного іспиту до аспірантури

за спеціальністю 08.00.02

«Світове господарство і міжнародні економічні відносини»

1. Авдокушин Е.Ф. Международные экономические отношения. – М.: ИКТЦ "Маркетинг", 2001.– 340 с.
2. Басовский Л.Е. Мировая экономика.– М.: ИНФРА-М, 2001.– 208 с.
3. Буглай В.Б., Ливенцев Н.Н., Международные экономические отношения. – М.: "Финансы и статистика", 2001. – 144 с.
4. Киреев А.П. Международная экономика. Ч.1.– М.: "Международные отношения", 2001.– 416 с.
5. Козик В.В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / В.В. Козик, Л.А. Ланкова, Б.Даниленко. - 7-е вид. - К. : Знання, 2008. - 406 с.
6. Международные валютно-кредитные и финансовые отношения: учебник/ Под ред.. Л.Н. Красавиной – М.: Финансы и статистика, 2003. – 608 с.
7. Международные экономические отношения: Учебник / Под ред. Н.Н.Ливенцева. – М.: МГИМО, 2005. – 648 с.
8. Мировая экономика. Учебное пособие / Под ред. Б.М.Маклярского. – М.: Международные отношения, 2004. – 424с.
9. Михайлушкин А.И., Шимко П.Д. Международная экономика. – СПб.: Питер, 2008. – 464 с.
10. Боринець С.Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини : підручник / С. Я. Боринець. - вид 5-те, переробл. і допов. - К. : Знання, 2008. - 582 с.
11. Мовсесян А.Г., Огневцев С.Б. Мировая экономика. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 656с.
12. Новицький В.Є. Міжнародна економічна діяльність України: Підручник. – К.: КНЕУ, 2003. – 948.
13. Пугель Т.А., Линдерт П.Х. Международная экономика. Учебник / пер. англ. – М.: Изд-во «Дело и сервис», 2003. – 800с.

14. Роузфилд С. Сравнительная экономика стран мира: Культура, богатство и власть в XXI веке / пер. англ. – М.: МГИМО, РОССПЭП, 2004. – 432с.
15. Школа І.М. Міжнародні економічні відносини : підручник для студ. вищ. навч. закл. / М.Школа, В.М. Козменко, О.В. Бабінська ; Чернів. торг.-екон. ін-т Київ. над. торг,- екон. ун-ту. - вид 2-ге., переробл. і допов. - Чернівці : Книги-XXI, 2007. - 544 с.
16. Україна і світове господарство: взаємодія на межі століть / А.С.Філіпенко, В.С.Будкін, А.С. Гальчинський та ін.– К.: "Либідь", 2002.– 470 с.
17. Козак Ю.Г., Лук'яненко Д.Г., Макогон Ю.В. та ін. Міжнародна економіка: навчальний посібник.- Одеса: Астропринт, 1998.
18. Линдерт П. Экономика мирохозяйственных связей. Пер. с англ.(Общ. ред. и пред. О.В. Ивановой)- М.: Прогресе, 1992.
19. Лук'яненко Д.Г. Міжнародна економічна інтеграція: Монографія.-К: ВПОЛ, 1996.
20. Лук'яненко Д.Г., Мозговий О.М., Губський Б.В. Основи міжнародного інвестування: Навчальний посібник.- К.: КНЕУ, 1998.
21. Международные экономические отношения: Учебник, Под общ. Ред. В.Е.Рыбалкина. – 3е изд., перераб. и доп. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2000.
22. Международные валютно - кредитные и финансовые отношения. Учебник /Под ред. Красавиной А.Н. - М.: Финансы и статистика, 1994.
23. Менеджмент внешнеэкономической деятельности /Под ред. Кириченко А.А. - К.:1998.
24. Міжнародні економічні відносини: Сучасні міжнародні економічні відносини (А.С. Філіпенко, І.В. Бураковський, В.С. Будкін). - К: Либідь, 1994.
25. Мировая экономика. Экономика зарубежных стран: Учебник/ под рд. Колесова В.П., Осьмовой М.Н. – М.: Флинта: МПСИ, 2000.
26. Основы внешнеэкономических знаний. Отв. ред. И.П.Фаминский. –М.: “Международные отношения”, 1994.
27. Пахомов Ю.М., Лук'яненко Д.Г., Губський Б.В. Національні економіки у глобальному конкурентному середовищі. - К.: Україна, 1997.

28. Портер М. Международная конкуренция /Пер. с англ. - М.: Международные отношения - 1993.
29. Румянцев А.П., Румянцева Н.С. Міжнародна економіка: Короткий конспект лекцій. – К.: МАУП, 1999.
30. Сергеев В.П. Мировая экономика: Вопросы и ответы. – М.: Юриспруденция, 2000.
31. Семенов К.А. Международные экономические отношения: курс лекций. – М.: Гардарики, 1998.
32. Соколенко С.И. Глобальные рынки XXI столетия: Перспективы Украины. -К: Логос, 1998.
33. Тодаро М.П. Экономическое развитие: Учебник /Пер. с англ. под ред. С.М. Яковлева, Л.З. Зевина.- М.: Экономический факультет МГУ, ЮНИТИ, 1997.
34. Шевчук В.О. Міжнародна економіка: теорія і практика: підручник / В.О. Шевчук. - К. : Знання, 2008. - 663 с.